

Milyen változások lesznek a nyugdíjszabályokban?

A nyugdíj alapját képező átlagjövedelem számítása

A szövetkezeti tag öregségi és rokkantsági nyugdíja összegét — az eddigi szabályok szerint — általában azokra a nyugdíjszabályokra meghatározott jövedelem havi átlaga alapján állapították meg, amelybe a nyugdíjazás évében a nyugdíj megállapítását megelőző hónap utolsó napjáig, valamint a közvetlenül megelőző négy naptári év alatt be volt sorolva.

Igy például: ha a termelőszövetkezeti tag 1973. június 1-ével menne nyugdíjba, nyugdíja összegét azokra a nyugdíjszabályokra meghatározott havi jövedelem átlaga alapján kellene az ismertetett szabály szerint kiszámítani, amelybe 1969. január 1-e és 1973. május 31-e közötti időben be volt sorolva. Mondjuk, hogy 1969-ben az 5., 1970-ben a 8., 1971-ben a 9., 1972-ben és 1973-ban pedig a 4. nyugdíjszabályba volt besorolva. Mindegyik évben teljesítette a nyugdíjévhöz szükséges 150 munkanapot, illetőleg a nyugdíj megállapítása évében az 5 nyugdíjhónapot. A figyelembe vehető havi jövedelem az 5. nyugdíjszabály szerint havi 1300, a 8. osztályban 1600, a 9-ben 1700, a 4-ben 1200 Ft. Ennek megfelelően az 1969. évre $12 \times 1300 = 15\ 600$ Ft, az 1970. évre $12 \times 1600 = 19\ 200$ Ft, az 1971. évre $12 \times 1700 = 20\ 400$ Ft, az 1972. évre $12 \times 1200 = 14\ 400$ Ft, az 1973. évre pedig $5 \times 1200 = 6\ 000$ Ft vehető figyelembe. A nyugdíj összegének alapját tehát $75\ 600 : 53 =$ havi 1426 Ft átlagjövedelem képezte.

A munkateljesítmény időskorban rendszerint csökken, de legalábbis ingadozik. Nem méltányos ezért az öregségi pihenés biztosítását szolgáló nyugdíjat négy-öt év jövedelmének az átlaga alapján megállapítani.

Az új rendelkezések eb-

ben a tekintetben is változást hoznak. Azoknak a szövetkezeti tagoknak a nyugdíját ugyanis, akik 1972. december 31-e után mennek nyugdíjba, már nem négy év és a töredék év nyugdíjszálya szerint, hanem a nyugdíjazást megelőző 5 naptári év közül a legkedvezőbb 3 év nyugdíjszálya és a nyugdíjazás éveire irányadó nyugdíjszálya szerinti jövedelem átlaga alapján állapítják meg. A legkedvezőbb 3 év és a töredék év nyugdíjszálya szerint azonban csak annak a termelőszövetkezeti tagnak lehet a nyugdíját megállapítani, aki a nyugdíjazását megelőző 5 naptári év alatt megszakítás nélkül termelőszövetkezeti tag volt és a legkedvezőbb 3 naptári év mindegyikében teljesítette a nyugdíjévhöz szükséges munkanapokat (férfi 150, nő 100 munkanapot).

Az előbbi példában említett termelőszövetkezeti tagnál az 1968—1972 közötti 5 évből kell a legkedvezőbb 3 évet kiválasztani. Ismerni kell tehát az 1968. évi nyugdíjszabályát is. Ha ebben az évben a 7. nyugdíjszabályba volt besorolva — amely szerint figyelembe vehető havi jövedelem 1500 Ft —, a nyugdíjazását megelőző 5 naptári év közül a besorolás szempontjából reá nézve legkedvezőbb 3 naptári év az 1968., az 1970. és az 1971. év. Nyugdíja összegét ezért e háromévi és a nyugdíjazása éveire irányadó nyugdíjszálya szerinti jövedelem alapján kell megállapítani. Ennek megfelelően az 1968. évre $12 \times 1500 = 18\ 000$ Ft, 1970. évre $12 \times 1600 = 19\ 200$ Ft, 1971. évre pedig $12 \times 1700 = 20\ 400$ Ft jövedelmet, vagyis a 3 évre összesen 57 600 Ft-ot vesznek számításba. A nyugdíj alapját 57 600 Ft—az 1973. évre eső

6000 Ft— $63\ 600 : 41 =$ havi 1552 Ft képezi.

Az új szabály tehát a példabeli esetben havi 126 Ft-tal magasabb átlagjövedelem figyelembevételét teszi lehetővé nyugdíja megállapításánál, mint az eddigi szabály.

A szabályok lehetővé teszik azt is, hogy a nyugdíjba menő szövetkezeti tag az öregségi korhatár elérését (férfi a 65. év, nő a 60. életéve betöltését) vagy ennél 5 évvel alacsonyabb életkor (férfi 60., nő 55.) betöltését megelőző nyugdíjszálya szerint kérhesse nyugdíjának a megállapítását. Az átlagjövedelem kiszámítása ebben az esetben úgy történik, hogy az életkor betöltésének évében az életkor betöltéséig eltelt töredékidő, és az ezt megelőző 4 naptári év alatt történt besorolásának megfelelő nyugdíjszálya szerinti jövedelmet veszik figyelembe. E szabály csak abban az esetben kerülhet alkalmazásra, ha a termelőszövetkezeti tagnak az öregségi korhatár elérésekor, illetőleg ennél 5 évvel alacsonyabb életkor betöltésekor már volt 10 nyugdíjéve.

Az 1972. december 31-e után nyugdíjba menő szövetkezeti tag kérheti, hogy az említett négy naptári év nyugdíjszálya szerinti jövedelme helyett az öregségi korhatárt vagy az annál 5 évvel alacsonyabb életkorát megelőző 5 teljes naptári év közül annak a 3 évnél a nyugdíjszálya szerinti jövedelmet vegyék figyelembe, amely számára a legkedvezőbb. A töredékidőre eső jövedelmet természetesen itt is figyelembe kell venni. Ennek kedvezménynek azonban gyakorlati jelentősége majd csak a későbbi időben lesz, mivel az 1968. előtti évekre egységesen havi 900 Ft-ot lehet átlagjövedelemként számításba venni.

(Folytatjuk.)

Ősbemutatóra készül a színház

Római történelem, mai mondanivaló a Például Caiusban

Bernádtól Oszkár felvétele
Sándor János (jobboldalt) beállítja Janka Béla egyik jelenetét

Amikor két hét múlva, november 18-án, Révész Gy. István *Például Caius* című drámájának premierjén, az idei első ősbemutatón felmegy a függöny, a nézők a szegedi múzeum lépcsőit látják majd a színpadon. Beszélgető-vitakozó fiatalok, egyetemisták lesznek ezen a színen. Látszatra pontosan olyanok, mint a többi egyetemista. De vessünk egy pillantást a színlapra, s kiderül, ezeknek a mai fiataloknak nagyon furcsa nevéük van. Az egyiket például Marcinak és Caiusnak, a másikat Sanyinak és Semproniusnak hívják. Micsoda mai fiatalok, ilyen neveikkel?

Sándor János, a színház főrendezője állítja színpadra a tavaly elhunyt Révész Gy. István drámáját.

Szerkezetében, dramaturgiai struktúrájában a Például Caius bizonyos értelemben emlékeztet — mondja a főrendező — az író korábbi drámájára, a kaposvári színházban bemutatott *Az első harminchat óra* című darabra. Az is történelmi tárgyú alkotás volt, a Krisztus halála utáni 36 óra történetét dolgozta fel, de a tulajdonképpeni problematika nagyon is mai volt, a mondanivaló a manak szólt.

A Például Caius ennek a dramaturgiai modellnek másféle megvalósítása. A történelmi tárgyban itt már annyira nem elsődleges maga a történelem, hogy kosztüm sincs, a szereplők végig mai ruhában játszanak. S ez nem valami mesterkéltséget, erőltetett megoldást, hanem a darab szerkezetéből szervesen nő ki. Révész Gy. István drámájában ugyanis arról van szó, hogy a múzeum lépcsőin felhőtlenül és felelőtlenül beszélgető fiatalok egyszer csak hirtelen vitatkozni kezdenek az egyén és közösség, a vezető és a nép viszonyáról. A vitában — érveik alátámasztására — történelmi példákra hivatkoznak, s ekkor kerül elő Caius, azaz Caius Marcianus Coriolanus neve, s a vitatkozók nemcsak beszélnek róla, hanem ott, a múzeum lépcsőin el is játszanak a római hadvezér történetét. Ez a dráma.

Révész Gy. István darabja nem történelmi mun-

ka, noha a mondanivalót az író Coriolanus történetének felhasználásával fejti ki. Coriolanus — mint tudjuk — a római történelem egyik ismert alakja volt, és sorát az etette tragikussá, hogy sikereinek csúcán — győzelmeit egynégy eredményként könyvelve el — szembe került a néppel. Ennek az összeütközésnek, szembe fordulásnak az elemzése jelenik meg Révész Gy. István drámájában.

A kétrészes darab szerkezetének egyik érdekessége, hogy az első perctől az utolsóig minden szereplő a színpadon van. Coriolanus (Marci): Janka Béla, barátja és későbbi ellenfele, Sempronius (Sanyi): Melis Gábor, közös ellenségük, Herminus: Mentés József, Coriolanus felesége, Martyn Márta, Semproniusé Déry Mária. A diszleteket és a jelmezeket Gyarmathy Agnes tervezte.

Ö. L.

Képernyő

Illyés Gyula köszöntése

Lietmann Béla felvétele
Illyés Gyula életét meséli

Lehet-e fölfogni cseppben a tengert? Ha fölfogni bizonyára nem, hát fölmutatni? Az Illyés Gyulát köszöntő, szerda esti két óra a képernyőn megpróbálta.

Természetesen a teljesség igénye nélkül, bár a teljesség megkísértéséről nem mondván le, hiszen az életmű, amivel szembe kellett nézni, oly páratlanul gazdag, az irodalmi tevékenység megannyi szféráját kimerítő, hogy szerzői est keretében nehéz eltekinteni bármelyiktől. A szerkesztő, Bernádtól Rózsa egyszerűen és finoman került a feladat mögé: odaültette a kamerák elé Illyés Gyulát, aki a műsor nagy élményét nyújtva, elmesélte életét. Személyes vallomása-

Az elmúlt évben meglehetősen nagy műtrágya- és növényvédőszer-készletek gyűltek össze a raktárakban, mert a mezőgazdasági termelők inkább gépeket vásároltak. Idén fordult a helyzet, lényegesen keresettebbek a vegyszerek, műtrágyák.

Az Agrotársulat összesítése szerint a mezőgazdasági nagyüzemek, háztáji gazdaságok és a kiskert-tulajdonosok idén eddig négymillió tonna műtrágyát vásároltak, lényegesen többet, mint 1971 azonos időszakában. Örvendetes, hogy javult a nitrogén, foszfor és kálium műtrágyák aránya. A gazdaságok egyre inkább felismerik, hogy hiába használnak fel az egyik rovására többet a másikkal, ezzel nemigen növelhetik a terméseredményeket, s a kereskedelem is egyre nagyobb tételeket szeretne be külföldről műtrágyákból, amelyekből a hazai üzemek csak korlátozott mennyiséget tudnak készíteni.

A gépek iránt megesapant az érdeklődés, a telepek forgalma eddig kisebb az elmúlt évinél. Októberben ugyan a kedvezményes vásárlási lehetőségek hatására valamelyest fellendült az érdeklődés, de a raktárkészletek még így is igen nagyok. A gazdaságok a jelek szerint az új gépek vásárlása helyett szívesebben újítják fel a régi berendezéseket, amit az is jelez, hogy az idei alkatrész-forgalom máris 100 millió forinttal haladja meg az elmúlt évit.

A MEM szakemberei szerint örvendetes, hogy megnőtt a műtrágya-forgalmazás, de nem tartják helyénvalónak, hogy nagy számú gép áll november elején a raktárakban.

Csáki-Maronyák József tárlata

Kiállítási napló

Dr. Pogány Ö. Gábor, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója, aki tegnap délután nyitotta meg Csáki-Maronyák József Kossuth-díjas festőművész tárlatát a szegedi Képcsarnokban, azt írta a festő orosházi retrospektív kiállítása katalógusának előszavában: „Bizonyos, hogy Csáki-Maronyák József nem hatottak az ötven esztendő előtt kelt formalista törekvések, nem alkalmazza a szürrealis képzetársításokat, a geometriai sematizmus képleteit, a követhetetlen elvontság rejtélyeit. Nem óhajt a természeti népek varázslóinak misztikus szerepében tetszelegni, mert világos mondanivalóval... példamutató tettekkel, vöröslő alkonyokkal ismerteti meg a tárlatlátogatót, az élet szép élményében részleteti képeinek nézőit.”

A most bemutatott, mintegy 30 kép a balatoni táj bővelében született. Nagy mesterségbeli felkészültséggel és érzékeny lélekkel értette tetten Csáki-Maronyák a természet megannyi megejtő pillanatát. Tihany és környéke az ihlető vidék; a Balatonpart, a nádasok, a tihanyi domboldal, a völgyekben meghúzódó prészázak. Ennek, a mindig változó tájnak arcai jelennek meg a képeken, télen, nyáron, ős-

szel és tavasszal. Azok az alkotásai a legsikerültebbek, ahol egy szín változataira építette képét. Ezek a jobbra teli Balatont ábrázoló tájak nyugalmasabbak, csöndesebbek és eligondolkottabbak, mint napusított képei. Itt érződik igazán a táji élménynek és az emberi lélek rezdülésének találkozására.

Oroján István képei

Mig Csáki-Maronyák József személyében egy régi szegedi középiskolást követhetünk, addig Oroján Istvánban olyan, pálya kezdetén álló alkotót, aki alig néhány éve szerzte meg Szegeden a mesterségbeli tudás alapjait. A Gyulán élő fiatal festő kiállítását egykori tanára, Vinkler László festőművész nyitotta meg tegnap este a Sajtóház művészklubjában.

Oroján István kísérletező alkotó. A formák szerkezeti problémái izgatják. Az analízis segítségével a tárgyak és formák lényegét keresi, míg a „széttört cserepekből”, elemekből újraépített, szintézisre épülő képein az alkotói rendteremtés kérdéseit feszegeti. Kamarakiállításának legszebb darabja a Ló fiúval című kép.

Hagyományos festészet a Csáki-Maronyáké. Piktúrájának alapja a természeti látvány, az emberi lélek, és a mesterségbeli tudás. E háromból születik képeinek megejtő derűje, lírai hangulatai, melyek emberi értékeket lopnak falaink közé, derűsülést hozhatnak környezetünk, felfrissíthetik fáradt magunkat.

Az ilyen forrásban levő festészet adhatnak érlelő hatást ezek a kiállítások.

Az est második részében a Szegedi Nyomda vezetőivel találkozhattak az érdeklődők. Petri Ferenc újságíró beszélgetett Vincze György igazgatóval és Erményi Lajos igazgatóhelyettesel, a Szegedi Nyomda munkájáról.

T. L.

Több farostlemez

A mohácsi farostlemezgyár egyik legkelendőbb terméke a fényes, lakkos felületű farostlemez. Most fejlesztik az üzemet, a munka befejezése után az eddigi 1,8 millió

négyszetméter helyett 2,3 millió négyszetméter farostlemez készülhet évente Mohácson. A munkával a jövő év elejére készülnek el. (MTI)